

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP
ÉS CSIK VÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Györgyjakab M. utóda könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.

Megjelenik a lap
Minden Szerdán.
Kéziratok nem adtnak vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL,
ÜGYVÉD.

Nyitási díjak
soronként 40 filléért közöltetnek.
Egyes lap ára 20 fillér.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak.

Utolsó restauráció.

Régen, nagyon régen hangoztatják már ezt. Szilárdabbá, biztosabbá kell tenni a városi és megyei tisztviselők 6 évenként ingadozó s olykor megingó állását! Még akkor a szegény Grünwald Béla daltól legény volt, mikor ez az eszme írásban, törvényjavaslat alakjában látott napvilágot, az ő lángesze teremtette azt meg, ma már Grünwald Béla elvegyült a föld porába s mi még mindig óhajtván várjuk azt az időt, midőn elavult megyei rendszerünk átalakul s a „lex szaparyana“ helyett, egy údvös, életerős törvénytervezet fog képviselőházunk asztalára kerülni.

Nem állítjuk, hogy teljesen, minden tekintetben helyesek voltak Grünwald Béla eszméi, ősi intézményeink, törvényeink szellemének megfelelőek a Szapary-féle javaslat szakaszai, mert hiszen nem akarjuk mi sem s talán egyetlen igaz magyar ember sem megdönteni a vármegyéi alkotmány biztosítéki jogi természetét, sőt ellenkezőleg kiterjeszteni azt, de nem a régi elkorhadt alapon, hanem a kor szellemének megfelelő formában, de a Szapary javaslatát, ha törvénynyé lételet az obstrukció meg nem akadályozza, óriási hiányt pótol, a legsürgősebb szükségletet elégítette volna ki.

Nálunk azonban semmi sem sürgős, legalább nem volt sürgős mostanáig. A hadsereg legkisebb kivételével, a közös hadügyminiszter legjelentékeltlenebb előterjesztése jobban igénybe vette kormányunk s törvényhozásunk figyelmét, mint a legfontosabb, a nemzet életerébe vágó civill kérdések.

Most azután Széll Kálmán egy csapásra akar elvégezni mindent. Óriási az anyag, vajjon lesz e hozzá kellő ereje, megkiváncsító ideje? A megyei rendszer fokozatos átalakítása, polgári perrendtartás, polgári törvénykönyv, büntető törvény novellája, katonai büntető törvénykönyv, adórendszer javítása, ipar, kereskedelem fejlesztése, az ország egyes vidékei népének gazdasági előmozdítása, nyomorának enyhítése, tisztviselők fizetés rendezése stb., mind olyan dolgok, melyek innám égető szükségessé váltak, de azt hisszük, legégetőbb valamennyi között s itt visszatérünk régi nótánkra, a törvényhatósági s városi tisztviselők helyzetének gyökeres reformmal való rendezése.

Fizetésük rendezése végett a tisztviselők országos mozgalmat indítottak. Kérő követelő szavuk felverte az ország közvéleményét s e közben nem gondoltak arra, van egy osztálya a hivatalnok-ságnak, a kinél első sorban nem a fizetés rendezése, hanem ingadozó állásuk megerősítése az életszükség. Maguk a megyei s városi tisztviselők megválasztásuk első évétől az ötödikig fizetés rendezésben utaznak, csak a hatodikban jut eszükbe, hogy jobb lett volna nekik először azt sürgetni, hogy ne kellene 6 évről 6 évre a megválasztás vagy elbuktás kétségeit átélniük, hanem egyszer véglegesen elnyert állásukból csak nyugalmazás vagy fegyelmi okból lehessen elbocsátani. A hatodik évben jut csak eszükbe erről gondolkodni, mint mikép az ateista csupán a veszélyben tanul meg imádkozni az Istenhez s csak ekkor kezdenek vágyakozni ama tejjel-mézszel folyó Kanahánba, melynek mézében az állami tisztviselők is uszkalnak s mely-

nek neve „a hivatalnok életfogytiglani állása s csupán fegyelmi okból való elmozdíthatósága“.

Ezért üdvözik első sorban a törvényhatósági s városi tisztviselők utólagja e frazist: „Utolsó restauráció“. Haj de addig még nehéz napokat kell átélniük!

Felverte már vármegyénk s városunk eszét a restauráció előszele. Talán még soha sem volt oly korteskedés az egyes állások körül mint ma. Nem esoda, hiszen csak még most segíts meg Uram Isten s aztán majd gondoskodik rólunk Széll Kálmán! Daczára a vármegye tisztviselői elvi határozatának, mely szerint már elfoglalt állásokra való pályázástól tartózkodni fognak, igen heves küzdelem folyik a tölgyesi csik-szentmártoni főszolgabíró, vármegyei tisztügyész s havasi javak igazgatóságáért. A tölgyesi járás jelenlegi főszolgabírája Bogády Gyula ellen a gy.-sztmiklósi szolgabíró, Szász Lajos lépett fel, ki egy-maga nem járult hozzá a tisztviselők fenti határozatához s mindig nyíltan hirdette, hogy reflektálni fog a főszolgabírói állásra. A tisztügyész s az eddigi ügyész dr. Boeskor Béla és Bartha Ignác nyug. törvényszéki bíró s ügyvéd, a havasi javak igazgatóságánál Lázár Menyhért eddigi igazgató, dr. Csiky József s Bartha Ignác ügyvédek állnak egymással szemközt, míg a csik-szentmártoni főszolgabíróra az eddigi főszolgabíró Bartalis Ágosttal szemben Birta József árvaszéki ülnök pályázik.

Nem szólnak most azon szolgabírói vagy más állásról, a melyek üresedésben vannak s a melyekre ennél fogva

új vagy már más állásban levő emberek pályáznak. Az ilyen állásra jogigény nincs, győz, a kit a választó közönség többsége alkalmasabbnak tart. Főlelemlük azonban szavunkat azok érdekében, kik helyüket eddig is hiven s jól betöltötték s kiket állásukból most csak azért akarnak kivetni, hogy helyet adjon másoknak, a rang létráján feljebb emelkedni. Nem beszélünk személyekről, egyéni tehetségről, a pályázók közti különbségről, az itt mind mellékes. Fődolog az, és ez kell hogy lebegjen a választók szeme előtt, hogy ezt a főszolgabíró, vagy amazz a tisztügyész nem szabad most, alig egy néhány évi kötelességteljes terhes szolgálat után elejteni, mert bár jogilag a törvényhatóság a pályázók közül szabadon választ, erkölcsileg mégis kötve van, köve kell hogy legyen az egyes tisztviselők létkérdése, a humanitás, a morális motívumok által.

Gondolják meg a törvényhatósági bizottság tagjai, hogy talán ez az utolsó restauráció, a melyen szavazataik által határoznak családok emberek létele, oly fontos állások betöltése fölött s ezen utolsó alkalommal ne terheljék meg lelkiismeretüket méltánytalan eljárással.

A legszabadabban kell azonban megnyilatkozni a kritikának Csikszereda város polgármesteri állásának betöltésénél. A városi többi tisztviselők általában, kivéve talán a gazdasági tanácsosi állást, melyre Márton Ignácczal szemben Dávid Ignác is pályázik, ugy lehet egyhangulag fognak választatni, a polgármesteri székre azonban több reflektáns akad. Emlegetik Csedő István ügyvéd, Élthes Ignác ügyvédjelölt, Bartók nyug. kézdívasárhelyi polgármester nevét stb.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

PIROS ANNA.

Szép leány volt Piros Anna, ugy ragyogott mint a páva,
Be karcsu volt a dereka, be formás volt piciny lába,
Hát a haja? hát a szeme? — mindakettő sötét éjféli,
Elvesztetted az eszedet, hogy ha arra s abba néztél.
A dereka mint a liljom oly karcsu volt s csak ugy hajlott,
És a hangja mint az ezüst. ugy csilingelt ha kacagott.
Bolondultak is utána mind a falu legényei...

Piros Anna rá sem ügyelt. Uri fajta kell ő neki.
Jól tudta hogy igéző szép s miért dobná oda magát
Egy falusi por legénynek, mikor kap ő uri fajtát.
És aztán várt türelemmel, hogy eljőjön az a herceg
A ki neki majd megmondja: „légy az enyém, én szeretlek!“

S aztán egyszer el is jöve, ur volt — igaz hogy nem herceg
Egy finom, szép, fess gavallér s telt erszénye csak ugy hemzseg
S ép ugy történt a mint Anna már előre elgondolta
Meglátta és megszerette az a finom uri fajta.

S aztán így szólt: oh jőjj velem te szépséges szép leányka
A boldogság tárt karja vár oda fenn a palotámba.
Anna pedig az alkalmat nem akarva elveszteni
Megígérte, hogy vele megy, hjába mondták jó szülei:
„Ne menj Anna, maradj itthon, ne higj annak a nagy urnak,
Paraszt volt az apád, anyád, — nem születél te sem urnak.“
Ámde Anna rá se hajlott, nem is ügyelt a jó szóra
Hanem hamar elkészülte még a déli harangszóra.
Aztán elment a szép urral, idegenbe más városba
Fény, ragyogás, pompa közé, az igazi boldogságba.

Telt az idő napok multak, a faluban elfeledték
Csak ok sirtak, sirattatták a két öreg a jó szülők.
Oh hogy várták, hogy mikor jön valahára haza Anna
Hisz oly rég hogy már oda van, levelet sem irt még haza.

Egyszer aztán egy szép reggel kocsai áll a kapu előtt
És a kocsis a hintóból ki emel egy elsapadt nőt.
A két öreg ámul, hánul, hogy ki legyen az a leány
Mikor amaz megszóllalik: „édes apám, édes anyám!“
Hangja rekedt, oh már nem eseng. arca sáppadt, keble zihál.
A két öreg elhámulva szóltanul csak ott áll... ott áll.
Végre aztán a jó öreg megszóllalik: „Te vagy Anna?
Hát egyedül jöttél haza. — hol van az az uri fajta?“
„Csak egyedül — rebeg a lány — csak egyedül és meghalni
Oh jó apám, oh jó anyám, hogy tudtalak ugy megcsalni“.

Bevezették, lefektették puha, fehér vetett ágyba
Vizes kendőt, jéghideget tettek izzó homlokára
Édes apja, édes anyja ugy sir, ugy ri, ugy kesereg
„Édes lányunk, drága lányunk, oh Istenem mi lett veled?“
Aztán Anna kezd beszélni. Oh már nem a régi hangon
Mely szelid volt, mely kedves volt mint az esti lágy fuvalom,
Hanem lassan, csak susogva, közbe közbe köhécselve
És mindegyre oda tapadt az ajkához száraz nyelve
„Elvitt innen messze, messze, nagy városba, palotába
És ott éltünk fény, pompa közt, mámorító boldogságba,
Ám de egyszer — s itt elakad, elfutja a köny a szemét
S szivrepesztő nehéz sohaj rázza meg a beteg mellét
— „Aztán egyszer rábeszélve elvette a — becsületem
Oh Istenem, én Istenem, hogy is tettem, mért is tettem.
S mikor aztán belesodort az örökös kárhozatba
Akkor... akkor... eltaszított... a nyomorba... gyalázatba“.

Aztán elcsuklott a szava s nem is szólt többet soha
Hanem meghalt szépen, csöndben másnap reggel viradóra.
Harmad napon megsiratták, negyed napon eltemették
Fájdalomtól meg tört testét, esendes, néma sirba tették.
S az a hires uri fajta még könnyet sem ejtett érte
Sőt mosolygott, sőt nevetett s el sem jött a temetésre.
Csak addig kell a szép virág a mig nyílik s mig kéjt adó,
Letört virág, hervadt virág ugys csak a sirba való.

Nagy Domokos.

Hány nő van a világon.

A föld népességének száma a megejtett népszámlálás és tudományos becsülés szerint másfélszer milli ember. A népszámlálás segédelmével összeolvastak 1283 milliót; a mi ezen felül van azt hozzávetőleges számítás szerint állapították meg. Európa lakossága 334 millió. Ebből 166 millió férfi, 168 millió nő. A nők száma tehát Európában két millióval nagyobb, mint a férfiaké. Ázsiában 815 millió ember lakik, de ott már a férfiak vannak többségben, teljes 16 millióval. Afrika lakossága 27 millió. A nők száma egy millióval kevesebb, mint a férfiaké. Ugyanekkora a férfiak többsége Amerikában is, a hol az erősebb nembeliek száma 51 és fél millió, a nőké csak 50 és fél millió. Ausztrália négy milliárd lakosága között a férfiak többsége fél millió A föld megszámlált egész lakossága tehát 649 millió férfi és 634 millió nő. A férfiak többsége tehát az 5 világrészben együttesen 15 millió. Egyedül Európa az, a hol a nők száma a férfiakénál nagyobb. A szép nem e gazdag virulásának azonban Európának se minden része örülhet egyenletesen. Egész esomó ország van, a hol nőben deficit mutatkozik. Ezek a kevésbé irigylendő országok: Olaszország, Románia, Görögország, Szerbia, Bulgária, Bosznia és Hercegovina. Északnak és nyugotnak mind gazdagabb lett a női áldás. Svédországban, Oroszországban, Lengyelországban, Norvégiában, és Nagy-Britániában a nők többsége teljes hat százaléknál, Németországban közel négy százaléknál, Magyarországon, Franciaországban és Belgiumban pedig a szép fölösleg még ennél is jóval kevesebb. A magyar nőket tehát nem bántathja az a tudat, mintha tulságosan sokan volnának. A legrosszabb a soruk a hongkongi és havai házassulandó legényeknek, mert Hongkongban csak 409, Havaiban pedig 533 nő jut ezer férfira. Ott ugyan nem nagyon válogathatnak a színes gavallérok és a hozomány alighanem ismeretlen fogalom. Az Európai legényeknek ebben a tekintetben már jobb dolguk van.

Nagy feladat vár Csikszereida város leendő polgármesterére, zavaros ügyeket kell neki rendbe hozni s épen ezért — okulva a multakból — erős kézre, szorgalmas és lelkiismeretes emberre van szükségünk. Pártérdek, személyes ellentéték félretételével tehát nyugodt, higgadt szemmel kell kiválasztani e fontos pozícióra a pályázók közül a legalkalmasabbat, hogy egyszer már végre lassunk valami kis rendet s haladást e város életében.

Tehát a vármegyei tisztújításnál e hó 23-án, a városnál 28-án dől el a kocka. Megfognak látni, kinek mit fog hozni ajándékba a Karácsony, kinek mit az Újév!...

A záró számadások előadói. A képviselőház zárszámadás-vizsgáló bizottsága e hó 12-én tartott ülésében az állami zárszámadások egyes részének előadását tagjai között megosztván, az általános részt és pénzügyi tereztés előadását Molnár Józsefet a szerdai kerület képviselőjét bízta meg.

A kivándorlás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kivándorlási bizottsága e hó 11-én délután ülést tartott, melyen az O. M. G. E.-nek a kivándorlás megszilárdítása érdekében indított mozgalmaival foglalkoztak. Buda-Barna előadó ezután betérjészté az Erdélyi Kárpát-Egyesület átiratát, melyben az O. M. G. E. figyelmét az általa rendezendő székely kongresszusra hívja föl és együttes működésre kéri. A szakosztály Győrffy Gyula dr. indítványára kimondotta, hogy a székely kongresszus tárgyában kész az E. K. E., E. M. K. E., Székely Egyesület, Székely Társaságok egy előzetesen tartandó értekezletében részt venni, mely január első felében volna megtartandó s melynek összehívására dr. Győrffy Gyula vállalkozott. Az országgyűlést tartandó kongresszusokra nevezve a bizottság elhatározta, hogy a nagygyűlésnek javasolni fogja, hogy négy helyen: Erdélyben, Dunántul (Szlavonia határán), Felvidéken és a Delvidéken rendezzen a kivándorlási ügyekkel foglalkozó kongresszusokat. — Ugyancsak tegnap tartotta ülését az O. M. G. E. közgazdasági szakosztálya is és a magyar hajózó eszatonak kérdésével foglalkozott. A szakosztály Juszenszky Pál titkár indítványára kimondotta, hogy a magyarországi eszaton hálózat kiépítése érdekében lépéseket tesz a kormánytól és első sorban a Duna-Tisza-eszaton megalkotását sürgeti.

A katonai büntető törvénykönyv folyamatban lévő előkészítéséről Fejérváry báró honvédelmi miniszter, mint halljuk, a képviselőház védőerő-bizottságának legutóbbi ülésén a következő kijelentéseket tette: A közös hadügyminiszter és a két honvédelmi miniszter már áttanulmányozták a katonai büntető törvénykönyv tárgyában kidolgozott tervezetet. Szólanak a hadbírája (s az osztrák honvédelmi miniszteriumé is) megtette már arra észrevételeit és benyújtotta véleményét. Most már több hete folynak a tervezetrol a tanácskozási a hadügyminiszterium és a két honvédelmi miniszterium referenseinek a személyes részvételével. Szó az hiszi, hogy öt het alatt be lesznek eme tanácskozási fejezetek s az elaborátum az illetékes miniszterek elé, ezektől pedig az igazságügyminiszterekhez kerül. Hogyha onnan visszakerül, akkor lesz az ügy abban a stádiumban, hogy alkotmányos elhatározásra a törvényhozások asztalára kerülhet.

A képviselőház szünete. A képviselőház december 13-tól kezdve január 16-ig szünetel s ez idő alatt csak a főrendiházból érkező jelentések átvételére tart formális ülést. A január 16-iki ülésre kitűztek a vármegyei pénzügyi bizottság törvényjavaslat részletes tárgyalását. Ennek utána a védőerő-provizórium és az 1902-iki ujonczjuttak megajánlása kerül tárgyalásra és azután az 1902-iki állami költségvetés kerül napirendre, melynek tárgyalását a pénzügyi bizottság csak ujesztendő után folytatja.

A főrendi ház december hó 14-én ülést tartott Csáky Albin gróf elnökle alatt. A napirend első pontja a költségvetési törvényjavaslat tárgyalása volt. Zichy Nándor gróf kijelentette, hogy nem szavazza meg a törvényjavaslatot. Nagyon rossz szokásnak tartja, hogy a kormány evöl evre elkészít a költségvetés elkészítésével. Az nem mentés, amire a miniszterelnök hivatkozik, hogy a költségvetési törvény megalkotását az ellenzék akadályozza hosszasan vitákkal. Zichy gróf álláspontja ellen felszóltak Ernusz Kelemen és Podmaniczky Géza báró. Széll Kálmán miniszterelnök maga is szeretne kivételes intézkedések mellőzése mellett, költségvetési törvényvel kormányozni. Az idén azonban oly későn ült össze az országgyűlés, hogy a költségvetés tárgyalására már nem jut idő. Egyébként elismeri, hogy a költségvetési vitákat szűkebb mederbe kellene szorítani. Zichy Nándor gróf szólalt fel még ezután félreértett szavai helyreigazítására, azután egy általánosságban, mint részleteiben megszavazták a költségvetésről szóló javaslatot, valamint

a magyar-horvát pénzügyi egyezmény meghozzábitásáról szóló javaslatot is. Végül Csáky György kalocsai érsek kérte az elnököt, hogy az újév alkalmából a főrendek üdvözlését tolmácsolja a királynak.

Gyergyó-Szentmiklós és a magyar ipar.

Nagyságos Szerkesztő ur!

A „Csiki Lapok” f. hó 11-iki számában „Gyergyó-Szentmiklós és a magyar ipar” hangzatos címen megjelent és a „Magyarország” folyó hó 6-iki számából átvett cikk alólírottakat, mint Gyergyó-Szentmiklós képviselőtestülete által a villamos-villágítás gépezeti berendezésének beszerzésére kiküldött bizottság tagjait, *huzafintlansággal* és a kritikus helyzetben *színdol* magyar ipar teljes mellőzésével *vádol*. Jól lehet a „Magyarország” támadását, annak 293-ik számában, illetékes helyről megczafolják és azt teljes értékére szállítják le: az olvasó közönség véleményének megnyugtatásául — és nem mosakodás céljából — válasz nélkül mi sem hagyhatjuk ezen ismert forrásból eredő, valótlansággal teltített cikket, miért is tisztelettel kérjük a nagyságos szerkesztő urat, sziveskedjék b. lapjában válaszuknak helyet adni.

A kiküldött bizottság fontos megbízatásának tudatában, budapesti tartózkodása alatt, a legmesszebb menő körülményekkel járt el. Kapott utasításai alapján első sorban is a „Ganz és Társa” céggel, később a „Helios”-szolnai, Graepel, Nicholson, Langfelder és végül a „Siemens és Halske” budapesti cégekkel tárgyalt. A már előzőleg, valamint budapesti tartózkodása alatt pödlőleg beérkezett ajánlatokat, nemcsak saját szakértőjével, hanem Budapest felkért szakértőkkel is felülvizsgáltatta; az egyes cégek megbízhatósága, valamint teljesítő képességeire nézve alapos információkat szerzett be és csak azután — egyhangulag — döntött a szerződés megkötése tárgyában. Hogy ezen egyhangulag hozott döntése helyes volt, igazolja a f. évi november hó 19-én megtartott képviselőtestületi gyűlés határozata is, melyben a kiküldött bizottság elnökének kimerítő felvilágosításai után eljárásunk helyeslőleg tudomásul vétetett, sőt a bizottság tagjainak egyhangulag közönetét is szavaztatták.

Bizottságunk, a szakértők véleménye alapján, nagyjából már előzetesen állást foglalt a beszerzésről — és az adott viszonyok között leghelyesebbnek elismert — berendezésekre nézve, ezek pedig: minél kisebb fordulatszámú, 45 kilovoltampéres forgóáramú generátorok, melyek arányosan csekély fordulatszám mellett legfennebb 2000 Volt feszültségű áramot szolgáltatassanak és a fázistolódásból eredő veszteség lehető legkisebb legyen; a köz- és magánvilágítás részére elkülönített vezetékhalozat. Ezen kívánalmak helyességét és előnyeit az összes érintkezésben állott gyárak vezetői emberei elismerték, de ezeknek megfelelő ajánlatot, a rendelkezésre álló összeg keretén belül, csakis azon cégek tettek, kikkel a szerződés meg is kötött. A többiek, valószínűleg azért, mert a kívánt géptípusokkal nem rendelkeznek, hogy az általuk ajánlott, de nekünk meg nem felelő típusokat előtérbe helyezték, az általunk kívánt berendezésekért *oly magas árat* követeltek, hogy abba belemerülnünk semmi körülmények között sem lehetett!

A bizottságot terhes feladatának megoldásában, egy a véletlennek tulajdonítható körülmény is segítette és birta rá, hogy az ismert cégekkel kössön szerződést. Ugyanis tárgyalásai során azon helyzetbe jutott, hogy tanuja lehetett egy 400.000 koronába kerülő központi villamtelep szállításiára vonatkozó szerződés kötésnek, egy oly népes alföldi város részéről, melynek eddigi villamtelepét 1898-ban tehát csak 3 év előtt, egy *magyarságát fennhangon hirdető* cég létesítette! Ha azon 1898-ban létesített villamtelep a reá fordított drága pénzért úgy lett megszerkesztve, hogy azt már 3 év után, más céggel teljesen újra kell csináltatni: nem-e juthatott volna Gyergyó-Szentmiklós szintén azon helyzetbe, hogy a nagy áldozattal létesíteni szándékolt villamtelepét, a létesítést követő 3-ik évben, használhatatlansága miatt lomtárba kellett volna helyezni, vagy legjobban esetben is, mint ócska vasat és rozet, ószereseknél értékesíteni? És ha ez tényleg bekövetkeznék, vajjon ki lenne a hümbak, vajjon kire hárulna a közvélemény odiuma? Vajjon a t. cikkíró ur előné-e akkor, hogy fennhangon pszeudo hazafias elveivel helyettünk a hátat tartsa??? Mi alig remélhetjük!

A kiküldött bizottságot működésében azon elv vezette, hogy Gyergyó-Szentmiklós nagyközségnek egy olyan központi villamtelepet létesítsen, mely a modern technika legújabb vívmányai alapján készüljön, a község jövő fejlődéséhez mérten, a bekövetkezendő igényeknek évtizedekig megfeleljen. Hogy ezen célt mennyire közelítettük meg: azt a közel jövő fogja megmutatni!

Eros meggyőződésünk, hogy kitűzött célunk felé haladva, a magyar ipar érdekeit sem mellőztük; mert személyesen győződünk meg arról, hogy a Langfelder gépgyár nemcsak a fűrészb. berendezéseket, hanem a gőzgepeket is saját budapesti gyárában készíti.

Saját szemünkkel láttunk munkában levő gőzgepeket, köztük egy 240 lóerjű kompond kondenzációs gőzgepet a hozzávaló két darab vízcsöves kazánnal, melyet gróf M. . . . A nagyszabású fűrésztelepe részére készílt!

A Siemens és Halske cég jöhírve az egész világon eléggé ismert; Budapestén is van saját gyára. Ha valaki ebbe kételkedne, annak azt mondhatjuk, hogy Budapestén a Váci uton megtalálhatja; de ajánljuk, hogy odáig villamos vasuton menjen és a villamosvasuti kocsiiban el ne felejtse egy táblácskát megnézni, melyet különben minden budapesti kocsiiban megtalálhat s mely táblácskán diszlegelni láthatja e következő feliratot:

„A villamos berendezés Siemens és Halsketől Budapestén”...

Ha Budapest székes fővárostól, ama többi magyarországi városokkal együtt, mint Kaposvár, Szegszárd, Szentes, Szászváros stb. stb. nem hazafiatlanság, hogy saját jól felfogott érdekükben berendezéseiket egy világhírű, Budapesten gyárteleppel bíró és így szintén magyar ipartelepűnd rendeltek meg és azokkal minden tekintetben meg is vannak elégedve: vajjon miért volna éppen csak Gyergyó-Szentmiklós közönségének eljárása hazafiatlanság? Vajjon helyesen jártunk volna el, ha megbízó községünk terhére, ugyanazon, esetleg még rosszabb berendezésekről 40—50.000 korona többlet kiadást elhazafiasodunk??

A nagyságos szerkesztő ur szíveségét megköszönve, vagyunk kiváló tisztelettel

Gyergyó-Szentmiklós, 1901. december hó 15-én.

A kiküldött bizottság:

Dr. Lázár János s. k.,

b. elnök.

Simon Balázs s. k., Sáska Kujtán s. k.,

Márk Etele s. k., Vákár Lukács s. k.,

bizottsági tagok.

A hősök emléke.

A sok vérrel szentelt mező és halom közül újra bucsujáró helylyé avatott egyet a hazafias kegyelet. Barót határában 1848. decz 9-én és 13-án a szabadságért és édes hazánkért szintén honfivér omlott s ennek állítottak emléket s ezt adták át ünnepléssel és hazafias lelkesedéssel az utókornak e hónap 8-án. Már reggel 8 órákor gyülekezni kezdett az ünneplő község; ki gyalog, ki kocsiin jött, csakhogy ott lehessen. Az ünnep azonban 10 órákor kezdődött, melyen már akkor ott volt a Rikánbeli honvédegyesület s a vidéken élő honvédek legnagyobb része, a körülfekvő községek képviselői, a köpcezi közszénbánya igazgatósága. A szoborbizottság számára elmvényt állítottak fel. A község együtt enekelte a Himnusz s azután Mörk Lajos megnyitotta az ünnepet s bejelentette a küldöttsegeket. Ekkor érkeztek meg a f. rákosi állami elemi iskola tanulói, a kiket Czirmai Lajos igazgató-tanító és Lörincz Lajos pap vezetett. Ezután Mörk igazán magas és lendületes beszédjét tovább folytatta. Elmondotta, hogy a mohácsi vész után, csak a mi szabadságharcunk után szerzhette vissza a nemzet az igazi alkotmányosságát s ennek a munkának a hirdetője ez a szerény emlék is, melyet ide állítottak. Ez az emlék hirdeti, hogy Háromszék is kivette a részét a nagy küzdelemből s ez az emlék hirdeti, hogy ezen a téren is hazafivér omlott a szabadságért. Ötvenhárom esztendő válszt ettől el, de azért a hála él ma is a nemzedék szívében. Ezt a helyet előbb Bajkó Lajos jöfőlt ajándékozott hogy az idegen kézre soha se kerüljön. Az emlék ideglenes lévén s Barót község képviselőtestülete 1896. evl november hó 26-án gyűlést tartott, elhatározták, hogy bizottságot alakítsanak, gyűjtést rendeznek. A munka erre megindult, a szoborbizottság dolgozott és ime most itt áll az emlék, a hol az út négy irányból fut össze. Ezt a helyet Ince Ferenc ajándékozta, a mi közönetet és halál érdem.

A Mörk Lajos beszéde után Löffl Áron öreg honvéd, unitárius esperes lépett a szószékre. Az öreg honvéd vissza emlékezett a multra, melynek képei megelvenedtek előtte s melyeket megelevenített a község előtt a beszéd végén lehullott a lepel s Barót község nevében a szobrot Ince Mózis bíró vette át. Koszoruk is érkeztek, melyek között első volt az emlékbizottság, melyet Ince Ferenc is küldött koszorut, a baróti iparos ifjakat Kiss István, a baróti székely asszonyokat Mörk Lajos, a baróti kereskedőket Gáspár Antal és Nagy-Bacson községét Nagy Ferenc főbíró helyezte az emlékre. Az ünnepet nagy áldomása fejezte be, melyen szebbnél szebb pohárköszöntők hangzottak el. Végül felemlítjük, hogy Máthé István baróti róm. kath. esperes az esesett honvédek lelkiüdvéért másnap nagy rekviemet tartott.

Az ipari munka vasárnapi szüneteléséről.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló rendelet módosítása tárgyában a kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet bocsátotta közre:

Hivatali elődöm által 1892. évi márczius hó 5-én 14837. sz. a. kiadott rendelet II. A.

1. g) és II. A. 4. c) pontjainak, valamint ugyan-csak hivatali elődöm által 1893. évi november hó 23-án 84842. sz. a. kiadott rendelet IV. pontjának hatályon kívül helyezése mellett, a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök és földmivélségi miniszter, valamint a Horvát—Szlavon—Dalmát bánal egyetértőleg a következőket rendelem:

1. A pék ipari munkálatok — ide értve a pékműhelyekből történő elárúsítást és házhoz szállítást is — munka szüneti napokon délelőtt 10 óráig végezhető.

A magánosok által a sütőház, sütés céljából vitt tésztaemlék és husfélék, az illető sütő műhelyben a munkaszüneti napokon déli 12 óráig kisülthetők, mindazonáltal azzal a korlátozással, hogy ezen munkálatok teljesítésére a sütő iparos rendes üzleti segédszemélyzetéből legfeljebb egy erre önként vállalkozó egyént alkalmazhat s ezen délelőtt 10 órától déli 12 óráig terjedő rendkívüli munkaidő az illető alkalmazott kötelezett munkaidejébe semmi czímen be nem tudható.

2. A kenyér és péksütemény, tej és gyümölcs elárúsításán és házhoz szállításán az ezek árusítására berendezett üzletekből éppúgy mint az egyes pékműhelyekkel kapcsolatban — a kicsinybeni elárúsítás céljaira különállóan — létesített kereskedelmi üzletekből, melyekben azonban műhelyi segéd személyzet nem alkalmazható, munkaszüneti napokon, egész napon át végezhető.

3. A pékpar körébe eső összes munkálatok a munkaszüneti napokon, a segédek kellő felváltása mellett, esti 11 órákor megkezdhető. A kemence fűtés azonban, a menyenyben az nem a rendes üzleti segédszemélyzet igénybevételével történik, hanem az iparos házi cselédjé által végezhető, az 1884. évi XVII. t. cz. rendelkezései alá eső ipari munkának nem tekinthető s ehez képest munkálatra az 1891. évi XIII. t. cz. rendelkezései nem terjednek ki.

E rendeletem, kihirdetése után azonnal hatályba lép.

Budapest, 1901. november 21-én.

Hegedüs.

Nepszerű felolvasások.

Azon leginkább az ország fővárosában, a mellett azonban az ország minden nevezetesebb gőcpontján észlelhető törekvés, hogy az arra hivatottak nepszerű felolvasások és szabad előadások által igyekezzenek módot nyújtani egyes társadalmi osztályok embereinek arra nézve, hogy egyik másik tekintetben hiányos ismereteiket kiegészíthessék, vagy a talán egészen hiányzókat megszerezhessék, végre valahára mi hozzánk is eljutott a mult vasárnap délután az iparos ifjusági önképzőkörben megtartott az első ilyen összejövetel, melyet mint első fecskét, mint egy jobb és szebb jövő hírnökét szívünk egész melegével üdvözlünk s midőn a kezdeményezőknél ösztönöz gratulálunk, egyben kitartást kívánunk nekik, hogy az üdvös és nemes munkát tovább folytathassák. Arról már előre is megvagyunk győződve, hogy önzetlen fáradozásaik meghozzák a remélt sikert is, mert egy pillanatil sem kételkedünk abban, hogy az Önképzőkör tagjai, de ezek közül különösen a fiatalabbak felhasználják a kínálkozó alkalmat, hogy ismereteiket gyarapíthassák, szívüket és lelküket művelhessék és hogy a rendelkezésükre álló vasárnap délutánokat szó-szoros értelmében nemes és hasznos hajtó szórakozás közepette tölthessék el.

Ilyen nepszerű felolvasások tartása már az ifjusági önképzőkör megalakításakor el volt határozva, a kivétel azonban részint alkalmas helyiség hiánya, részint pedig egyéb okok miatt folyton halasztott, míg végre e hó 15-én sikerült megtartani az első ilyen előadást, melyet rövid időközben a hasonló felolvasások egész sorozata fog követni.

A december hó 15-én tartott iparos ifjusági önképzőköri diszgyűlésről a mennyire lapunk szűktere engedi, a következőkben emlékezünk meg.

Az Önképzőkör nagytermét már három óra tájban szép számu közönség töltötte meg, a melynek sorában néhány hölgyet is láttunk, sajnos kell azonban konstatálnunk, hogy épen azok voltak, különösen kezdetben, a legkevésbé számmal, kiknek érdekében ezen összejövetelek terveztek. Ezt egybírnat ez alkalommal nem rojjuk föl s inkább csak annak tudjuk be, hogy az illetők nem voltak elég korán és kellő módon értesítve s hisszük hogy jövőben minden önképzőköri tag kötelességének fogja tartani, hogy az ülésre kellő időben és pontosan megjelenjenek.

Fél négy órákor Lakatos Mihály tiszteletbeli elnök meleg szavakkal és lendületes beszédben üdvözölte a megjelent községet s néhány szóban rámutatván az ilyen összejövetelek céljára, engedelmet kért, hogy a bővebb fejtegetést halasztassa el egy másik ülésre, mikor az Önképzőkör tagjai nagyobb számban lesznek jelen. Ezután a gyűlést megnyitotta.

Erre Laczkó Gyula könyvkötő segéd szavalt el Petőfi Sándornak „A szabadsághoz” című költeményét, a miért a hallgató közönség tapsokkal jutalmazta.

Török Ferenc róm. kath. lelkesz tartott ezután egy igen szép, lelkes szónoklatot, a

vallásos és keresztény iparosról. Szép hasonlatokban vázolták annak családi életét, munkája közben és az emberekkel szemben való viselkedését. A szép előadás igazán nagy hatást tett s annak bevezése után a tetszés nyilvánítások alig akartak lecsillapodni.

Két ifjú állott ezután hegedűkkel felfegyverkezve az emelvényre és igazán ügyesen, nagy szabotossággal, preczízen előadtak egy hegedű kettőst igazi élvezetet okozva vele a hallgatóságnak. Meg tapsolták, meg éljenztek és megis újrázták őket.

Végül Lakatos Mihály pár köszönő szót mondván a közreműködőknek és a közönségnek, a szép ünnepélyt bezárta.

KÜLÖNFÉLÉK.

Eljegyzések. Misúsky Vilmos Hunyadvámegyei aljegyző folyó hó 17-én jegyet váltott Eltes Zsigmond kir. táblai bíró szép és kedves leányával, Margittal.

Dr. Paál István a napokban Szatmáron eljegyezte Szentiványi Ilonát.

Tisztújítás Szereda városban. A vármegye alispánja, mint a tisztújítások elnöke Csikszereda város tisztikarának újra alakítására a választást jelen hó 28-ikán délelőtti 9 órára tűzte ki s egyuttal intézkedett, hogy a képviselő testület névjegyzéke előzetesen kiigazítsák és hogy az egyes állásokra a pályázat kiírassék s a helyi lapokban közzé tétessék.

Házasság. Balázs Sándor kászonjakabfalvi segédjegyző a napokban lépett házassági frigyre bácsfalusi Kövér Eszterrel.

Esküvő. Wild Róbert m. kir. esküdő őrszervező f. évi december hó 20-án fogja megtartani esküvőjét a brassói róm. kath. templomban Zajzon Arankával.

Gyászrovat. Jakab Terike, Jakab Márton és neje Ruzsly Anna 6 éves kis leánykaja f. hó 11-én elhalálozott. Temetése e hó 13-án történt nagyrészt mellett Zsógiódón.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter szerencsi születésű, csikszeredai lakos Reisz Zoltán vezetékének „Rajz”-ra és nyírbátori születésű ugyancsak szeredai lakos Mandel Hermann vezetékének „Magyar”-ra kért változtatását engedélyezte.

Megsemmisített választás. A csikesekefalvi választó kerületben november 4-én megjelölt törvényhatósági bizottsági tag választást, mely alkalomból Gagyi Dénes és Miklós István nyertek szavazottságot, a megyei igazoló választmány a megjelölt vizsgálat után szabálytalan eljárás és egyik megválasztottnak választó képessége hiánya miatt megsemmisítette s így ott új választás fog eszközöltetni.

Téli verőfény. Ugy Falb a híres német asztronómus, mint a kalendáriumi időjósló számításán kívül esett az a valóságos nyári napsugár, mely vasárnap és hétfőn is ragyogón tűzött le az égboltról, hogy tönkre vesse azt a csekély havat is, mely pár nappal az előtt vékonyan borította el a földet a szárazkán kedvelők örömeire. Ugy látszik, hogy december havat — a mint néhány év óta tapasztalhatjuk — most is következtetesen hő nélkül fog kimulni s az év azon szakában, a mikor hajdanta különösen a mi zord égalfunknak a fagyos tél adta meg a karakterisztikumát, mint egy őszies időjárás honosult meg, tavaszaink pedig ahhoz képest mindig kedvezőtlenekek.

Egan utódja. Darányi földmivélsügyi miniszter a hegyvidéki kirendeltség vezetésére miniszteri meghívottként Kazy József miniszteri osztálytanácsost küldte ki. Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállításán Kazy szervezte a magyar mezőgazdasági osztályt, a legutóbbi időben a földmivélsügyi miniszterium mezőgazdasági osztályát vezette; kiváló munkára, a ki előzékeny modoránál, igazságos lelkületénél és tapintatosságánál fogva megnyerte eddigelő mindazok rokonszerését, a kik vele hivatalosan vagy hivatalon kívül érintkeztek.

Szilveszter est. Ez évben talán nem lesz olyan csöndes Szilveszter esténk, mint más években lenni szokott. Gondoskodni igyekeznek róla a kereskedők, hogy legalább azok, kik elfogadják meghívásukat, vigan, muzsika s táncz mellett menjenek át az új, 1902-iki esztendőbe. December 31-ikére ugyanis a csikszeredai kereskedők köre színielőadással egybekötött táncszertélyt rendez, melynek programját a kör vigalmi bizottságának felkérésére Száva József állította össze. Nagyban folyik tehát a készülődés. Színe fog kerülni két egyfelvonásos vigjáték, utána táncz, közben világposta, éjfélkor prólog az újévhez, ez után tombola, szóval minden a mi bármily igényű publikumot is képes mulattatni. Remélhetőleg a nagy buzgalomnak meg is lesz a kívánt eredménye s ezen régi idő óta első Szilveszter esti mulatság bizonyára fényesen fog sikerülni.

Farsangi előhangok. A Korcsolya-egylet meghalukott még nincs jég. A Korcsolya-egylet hangversenyt rendez, még nincs jég; s a Korcsolya-egylet bált rendez és még mindig nincs jég. De mulatság és lesz. Először december 21-re volt a Korcsolya-egylet hangversenye tervezve. Közbejött akadályok miatt elhalasztott Szilveszter estéjére. Innen pe-

gig ismételtelen közbejött akadályok miatt 1902. január 11-ére, a farsang első szombatjára. Hanem akkor bizonyosan meg lesz. A szereplők nagy része már fel van kérve s meg van nyerve s mivel ezek városunk ismert művészi erői, bizton állíthatjuk, hogy e hangverseny nem az estélyek obligat koncertje, hanem egy magas nivón álló előadás lesz. Zongora, férfi s női ének, női szavaltat, melodráma s még ki tudja mi minden pont nem lesz, változatos egybeállításról a rendezőség gondoskodik. A farsang végén lenne azután a Korcsolya-egylet másik estélye. E tárgyban eltérők a vélemények. Egyik párt jelmezes, másik egyszerű estélyt óhajt. Mi mindenesetre a hölgyeket, mint legillétésebb faktorokat szavaztatnók meg e kérdésben s a szerint döntenék el a kérdést. Közben pedig készülődik a Legény-piknik. De ez még titok! Titok tudniillik minden, a miről még a tervezők sem tudják, mit hogyan és miképen akarják csinálni. Indiskreziót pedig nem akarunk elkövetni s ezért referendánk e tárgyban jobb időkre halasztjuk.

Carmelini Miksa a híres búvész-mester és gondolatolvasó, a ki úgy a külföldön, mint itt Magyarországon művészi mutatóványával rendkívüli sikert ért el, itt városunkban folyó hó 18-án este 8 órától kezdődőleg a Csillag vendéglő nagytermében előadást tart. A mint a nekünk bemutatott s jelenleg is kezükön levő s elismert férfiak által aláírt bizonyítványok tanúsítják, Carmelini Miksa a ténnyel csakugyan univerzális tehetség, előnyösen ismert iluzionista gondolatolvasó szalon ekvilibrista, állathang utánozó és gyorsversnök egy személyben, azonkívül kiváló biliard művész. Legnagyobb eszűdék és varázslatok keretében bemutatandó pszichológiai produkciói csakugyan bámulatra méltók. Ujdonságok spiritualis manifesztációkat produkál nyílt színen, kísértet kamara nélkül. Mutatóványai közül a megválasztott medium, a gondolat olvasás, az elhalt barátok nevének eltalálása, a galamb álma, a posta 1000 év múlva stb. stb. igen érdekesek és méltók a megtekintésre. Belépő díj 1. helyre 60, II. helyre 40 és állóhelyre 25 kr. Az érdekes előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét.

Rabló historia. Szomorúan emlékezik vissza Kandra Péter vaslabi lakos a múlt hónap egyik utolsó napjára, a mikor ismeretlen tettesek Jakának ajtaját feltörve, öt magát és feleségét alaposan megfojtogatta, 282 korona készpénzzel terhelt derekszíjat emeltek. Mire az édes álomból ilyen gorbomba módon felriasztott ember észbe tért és a rablók üldözésére gondolt, azok már árkon-bokron túl voltak.

Öngyilkosság. Mundra Mária, Mundra János neje gy.-salamasi lakos, állítólag családi viszálykodás miatt, a napokban felakasztotta magát. A boldogtalan asszony hat apró gyermekét hagyott maga után.

Adakozás és beszámolás. A csikszentkirályi templom nyugoti oldalán felépült új kápolna berendezésére növeztetesen új oltár és szobrok felállítására a Gál Endréné özvegya ivén a következők adakoztak: Mihály Ferencz 1 korona, N. N. 1 k., Becze Imre 3 k., Cziko Sándor 1 k., Kovács György 1 k., Gezo Béla 2 k., László Geza 1 k., Szacsavai Imre 1 k., Csizsér Sándor 40 fillér, N. N. 40 f. Barcsai Dénesné 60 f. Hájós Karolyné 1 k., Bartha Ignáczné 1 k., Bartha Ignácz 1 k., Nagy Sándorné 1 k., Fejér Sándorné 1 k., Elthes Zsigmondné 1 k., Trohán József 1 k., Lukács Juhász 1 k., Dr. Fejérné 2 k., N. N. 40 f. Nagy Gyula 1 k., Szultáné 1 k., Albert Balázs 1 k., Tuma Mátyas 1 k., Csudóné 1 k., Potoczky Alajos 1 k., Székelyhidai Sándor 1 k., Jakab Gyuláné 1 k., Potoczky Pálné 1 k., Potoczky Kristóf 1 k., Maraschiné 1 k., Mikó Balint 10 k., Szabó Geza 4 k., Szopos Elek 60 f. Császár Jolán 1 k., özve. Elthesné 1 k., Jakab Lajos 1 k., N. N. 1 k., Szabó M. 1 k., N. N. 1 k., Pal Gaborné 1 k., Török Ferencz 1 k., Csató János Jakab Antal 1 k., Raduly Simon 2 k., Balint György 2 k., özve. Romfeld Félixné 2 k., Dr. Csiky Józsefné 1 k., Nadesolán Joakim 1 k. Összesen 65 korona 60 fillér. Fogadják a m. t. adakozók, valamint a fáradságos munkát végző gyűjtő urnó a hitközség halás köszönetét: a jutalmat pedig adja meg az Ur Jézus, kinek tiszteletére az adományok befolytak és átvetettek. Csik-Szent király 1901. decz. hó 25-én. A plebánia hivatal.

Karácsonyi és újévi ajándoknak alkalmas órákat öt évi jótállás mellett, divatos és elegáns arany-ézüst ékszereket, kina ezüst dísz tárgyakat hitelképes egyéneknek részletfizetésre is szállít Polgár Kalmán, műtöras és ékszerész Budapest VII. ker. Erzsébet-körút 29. szám. E régi és hírneves cég 200% illusztrációval ellátott árjegyzékét kivanatra ingyen és bérmentve küldi. Videki megrendelésekre különös figyelem fordítatik.

Felhívás. A kolozsvári m. kir. postai-igazgatóság a következő felhívást intézi a közönséghez: A karácsonyi és újévi ünnepek alkalmaival rendkívüli mérvet öltő postai forgalom akadálytalan lebonyolítása s a t. ez. közönség jogos érdekeinek megóvása céljából a kello intézkedéseket megtettem ugyan, de ezektől csak azon esetre várható kedvező eredmény, ha törekvésomnél a t. ez. közönség is támogat s a feladandó küldeményeknél a következőket pontosan betartja: 1. Pénzt legelőszérűbb pos-

tautalványval küldeni, ez azonban szabályszerűleg peesélt leveleiben is eszközölhető, de más tárgyakkal egybe-csomagolva sem pénzt, sem ékszeret küldeni nem szabad. 2. Csomagolásra faládácska, vesszőből font kosár, viaszkos-vagy tiszta, közönséges vászon, — kisebb értékű s csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig legalább is több réti, erős csomagoló-papír használandó. Ujsgapapírba, czukorpapírba stb. csomagolt tárgy egyáltalában nem fogadható el, valamint oly dobozokban sem, a melyek nem postai csomagolás céljára lesznek készítve s a melyeknek szelei papír- vagy vászonzalaggal vannak megragasztva. Vászonn- vagy papírburkolatu csomagokat erős, gömbölkéül zsineggel többszörösen és szorosán át kell kötni s a keresztezési pontokat a zsinog végétől mi minőségű peeséty-viaszzsal oly módon lepecsételtetni, hogy az egymásra fektetett vászon- vagy papírrétegek nyílásai közt a tartalomhoz férni ne lehessen. A faládácskák peesételeseinél arra kell ügyelni, hogy a faládácskák érintkező deszkafalai körül minden egyes peesétyomtat mindenkül oldalt érintse, illetve lezárja. Peesételese csakis vésett peesétyomtat használandó. 3. A czimíratokban a czimírt vezetékek és keresztezve, esetleges előneve vagy más megkülönböztető jelzőse (pl. ifj., özvegy stb.) továbbá polgári állása, foglalkozása és lakhelye. — Budapestre és Bécsbe szóló küldeményeknél ez-nkívül a kerület, utca, házszám és lakás (emelet és ajtójelzés) is ki-teendő. A lakhelyen rendeltetési helyenb) a vármegye és azon helyekre nézve — a hol posta nincs — az utolsó posta megjelölése is feltétlenül szükséges. Kivánatos, hogy a czimírat felső részén a feladó neve és lakhelye is feljegyeztessek. A czimírat magára a burkolatra kell írni, ha ez nem lehetséges, ugy faládácskára, bórdarabokra, vagy erős lemezpapírra írandó s ezen czimírat erős zsineggel vagy dróttal a csomagozó köténdon. Papírlapokra itt ezimeket egész terjedelmében kell a csomagúra ragasztani s ezeken kívül erős zsineggel többszörösen átkötni. Felette kívánatos, hogy a feladó a nevet és lakását, valamint a czimírat összes adatait magában foglaló ezédulát a csomagba is elhelyezze. Azon esetben ugyanis, ha a küldemény czimírata szállítási közben lecsúsz, olvassza, vagy olvashatlanná válna is, a továbbítás és kézbesítés a csomagba elhelyezett ezédulát alapján minden feomatadás nélkül lenne eszközölhető. 4. A csomagok tartalma ugy a czimíraton, mint a szállítóleveleken szabatosan és részletesen jel-zendő, a Budapestre és Bécsbe szóló csomagokon és szállítóleveleken pedig, ha a csomagok elemi-szerkezet vagy fogyasztási adó alá eső tárgyakat tartalmaznak — a tartalom mennyiségének tüzetes kiírása is kívánatos (pl. egy darab hurka 2 kilo, egy darab szalonna 1 1/2 kilo, egy darab pulyka 4 1/2 kilo, 2 liter bor stb.). A tartalom ily részletezése a fogyasztási adó kivételese cél-jából szükséges és a kézbesítést lényegesen gyorsítja. A csomagolás tartós volta, valamint a czimírozás pontossága azért fontos, mert a czimírtelen vagy hiányos csomagolás, valamint a helytelen és hiányos czimírozás következményei-ért a posta nem szavatol, de különben is a hiányos csomagolás esetén a csomagok utközben könnyen megsérülhetnek, illetve a hiányos czimírozás miatt azok vagy egyáltalában nem, vagy pedig csak tetemes késedelemmel kézbesíthetők. Végül törődésök kikérülése és a csomagoknak meg a feladás napj. a leendő továbbítása végett feltétlenül szükséges, hogy a karácsonyi ünnepek és újév előtt a csomagok meg a délelőtti órákban postára adassanak. Kolozsvár, 1901. november hó 29. Vachotich, posta-tay. igazgató.

KÖZÖNSÉG KÖREBŐL.

Nyilatkozat.

Némely jóakaróm azt a hirt iparkodnak rólam elterjesztették, hogy én a vármegyeyi magán javak igazgatói és tisztviselői állásokra nem komolyan pályáztam. Ezen mélyen tisztelt jóakaróm pártfogását nagyon megköszönve, tisztelettel kijelentem, hogy pályázatom éppen olyan komoly, a minthogy komoly embernél ez másként nem is lehet, és jóval nagyobb tisztelettel s becsülettel vagyok a vármegye törvényhatóságának legkisebb embere iránt is, hogyszem valamely nem komoly dologgal figyelmét egy perczre is terelni képes volnék. Kerem tehát az állíresztelőnek fel nem ülni!

Csikszereda 1901. december 18.

Teljes tisztelettel
Bartha Ignácz ügyvéd.

Laptalajdonos: GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE.

Pályázati hirdetmény.

A gymes-középloki róm. kath. elemi népiskolánál szervezett tanítói alásra pályázat nyitattik. Járandóságok: 600 korona évnegyedenként előlegesen fizetve; jogosultnak ötödéves korpótlek; fuatálány 72 korona; stolából 115 korona; szép lakás, mellék épület s kert. Pályázhatnak kántortanítói oklevéllel bírók. Pályázati határidő 1902. évi január 6, mikorig a folyamodványok az iskolaszékhez headandók. Választás 7-én a község házában. Az állás azonnal elfoglalandó.

Benke János
iskolaszéki elnök.

Sz. 6125/901.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy braseói Benedek Pál végrehajtónak, odavál Antal Ézsaiásné, szül. Szilveszter Mária végrehajtást szenvedett elleni 1000 korona tóknkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék a csik-szentmártoni kir. járásbíróóság területén lévő a kászon-jakabfalvi 225. sz. tjkvben foglalt László András, László Ádám, Balázs Józsefné, szül. Szilveszter Teréz és Antal Ézsaiásné, szül. Szilveszter Mária tulajdonat képező 465/2. hrz. ingatlanra 320 korona, 874. hrz. ingatlanra 12 korona, 875. hrz. ingatlanra 7 korona, 997/1. hrz. ingatlanra 4 korona, 2191/1. hrszámú ingatlanra 5 korona, 2397. hrz. ingatlanra 5 korona, 3012. hrszámú ingatlanra 4 korona, 3541. hrszámú ingatlanra 18 korona, 3819., 3820., 3821. hrz. ingatlanra 21 korona, 5173.1. hrz. ingatlanra 3 korona, 5264.1. hrz. ingatlanra 2 korona, 6095., 6096., hrz. ingatlanra 14 korona, 7060., 7061., hrz. ingatlanra 9 korona, 7392., 7393., 6394. hrz. ingatlanra 27 korona, 8907/1. hrz. ingatlanra 5 korona, 10453., 10454. hrz. ingatlanra 14 korona, valamint a kászon-jakabfalvi 298. sz. tjkvben foglalt László András, László Ádám kisköru, László Ádám, Balázs Józsefné, szül. Szilveszter Terézia és Antal Ézsaiásné, szül. Szilveszter Mária tulajdonukat képező 152/1. hrz. ingatlanra 160 korona, 739., 740. hrz. ingatlanra 17 korona, 944. hrz. ingatlanra 6 korona, 1197. hrz. ingatlanra 2 korona, 1506. hrz. ingatlanra 5 korona, 2916. hrz. ingatlanra 7 korona, 2975. hrz. ingatlanra 17 kor. 3316. hrz. ingatlanra 9 korona, 5149. hrz. ingatlanra 6 korona, 5239. hrz. ingatlanra 18 korona, 5594., 5595. hrz. ingatlanra 13 kor., 7428., 7429., 7430., 7431. hrz. ingatlanra 36 korona, 7933. hrz. ingatlanra 1 korona, 8335/2. hrz. ingatlanra 2 korona, 8362. hrz. ingatlanra 9 korona, 8476., 8377. hrz. ingatlanra 8 korona, 8422. hrz. ingatlanra 7 korona, 8715. hrz. ingatlanra 25 korona, 8779/2., 8780., 8781. hrz. ingatlanra 55 korona, 9622., 9625. hrz. ingatlanra 4 korona, 10751. hrz. ingatlanra 7 korona, 10777. hrz. ingatlanra 7 kor., 11037. hrszámú ingatlanra 42 korona, 11051., 11051/1. hrz. ingatlanra 40 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennbéli megjelölt ingatlanok az 1901. évi december hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor Kászon-Jakabfalva község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy is hatvanhárom koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-§-ában kijelölt oवादékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzre a bíróságnál elől ges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Csik-Szentmárton, 1901. október 21-én.

Dr. Szabó,
kir. albiró.

[288] 1-1

1681. sz. Csik-Madaras község előjárósága.
kj. 901. [280] 2-2

Árverési hirdetmény.

A kiírt községi előjáróság részéről közhírré tessék, hogy a Csik-Madaras község II-ik határrészén levő majorsági javak Csik-Madaras község házában 1901. év december hó 28-án délelőtt 9 órakor kezdendő nyilvános szóbeli árverésen a községi irodában bármikor betekinthető feltételek és az alább felsorolt kikiáltási árak mellett 1902. év január hó 1-től, december hó 31-ig terjedő évi időtartamra haszonbérbe adatik.

Erre az árverezni szándékozók azon hozzáadással hivatnak meg, hogy a kikiáltási ár 10 %-a az árverés megkezdése előtt készpénzben befizetendő, mely bánatpénz a haszonbérbe mindjárt letartatik.

Kikiáltási árak:

1. Pávás havas — — — 1700 kor.
2. Asszó havas — — — 1000 .
3. Gusás és hosszú surok 800 .
4. Vete pataka — — — 200 .
5. Dobos György-féle kert 80 .
6. Görbölöz-féle kert — 100 .
7. Görbölöz-féle legelő — 100 .
8. Butunig kárácsony-féle kert 100 .
9. Naskalat alján :
 - a) Tamás István-féle kert 40 .
 - b) Simó György-féle kert 100 .
 - c) Antal Péter-féle kert 100 .
 - d) Tamás Mihály-féle kert 100 .

Kelt Csik-Madarason, 1901. évi november hó 30-án.

Árpa Lajos, András László.
h. körjegyző, k. bíró.

293] 1-2

Árverési hirdetmény.

Alulírott birtokossági elnök ezennel közhírré teszi, hogy Csik-Csomortán közbirtokosság tulajdonát képező „Borda” erdőrészből 1981 tömör köbméter gömbölyű lucfenyő haszonfa 228 - 901. számú közigazgatási erdészeti bizottsági határozattal zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen egyszerre való eladására engedélyeztetett.

Kikiáltási ár 3962 korona azaz háromezer kilencszázhatvan két korona. A versenytárgyalás **1902. évi január hó 4-én délelőtt 10 órakor** Csik-Csomortán község házában tartatik meg.

Árverezni kívánók felhivatnak, hogy a kikiáltási ár 10%-át készpénz gyanánt az árverező bizottság kezéhez letegyék, írásbeli zártajánlatokhoz pedig melyek a szóbeli árverés megkezdése előtt szintén fenti összegű bánatpénz vagy megfelelő értékű ovadékképes értékpapir melléklendő.

Az ajánlatban a vételár betűvel és számmal tisztán és olvashatóan kiírandó, továbbá határozottan kijelölendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak feltétlenül aláveti. Az árverési és szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó, bánatpénzzel el nem látott valamint utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek alulírott birtokossági elnökél és a csikszeredai m. kir. járási erdőgazdálkodásnál megtekinthetők.

Csik-Csomortán, 1901. évi december 16.

[291] 1-2

Antal József,
id. birtokossági elnök h.

833. vb. szám.
1901.

[289] 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kezdő-vásárhelyi kir. járásbíróság 1901. évi Sp. 695/3. számú végzése következtében dr. Vargha Béla ügyvéd által képviselt kökői lakos Vancsa Györgyné javára csikszentmártoni lakos László József és neje Csizsér Iona ellen 400 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 14-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 750 koronára becsült következő ingóságok, n. m. 2 db 4 éves kancza csikó, 1 fejős bivaly, borjuval nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csik-szentmártoni kir. bíróság 1901. évi V. 264/3. számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés 940 koronának 1900. évi augusztus 14-től — 1900. október 31. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 70 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Csik-Szentmártonon László József lakosán leendő eszközösségére **1901. évi december hó 24-ik napjának délelőtti 10 óra** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozóknak oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is ellognak adatni.

A mennyiben az elővezetendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csik-Szentmártonon, 1901. december hó 18-ik napján.
Gondos István,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 13092—1901.

II. ai.

Pályázati hirdetmény.

A törvényhatósági választott tisztviselők megbízatása a folyó év végével lejárván, az 1886. évi XXI. t. cz. rendelkezései szerint, az általános tisztújítás az év vége előtt, még ezen hónapban meg fog ejtetni.

Ennélfogva a kormányzatomra bízott Csikvármegye központi és járási hatóságainál üresedésbe jövő összes, választás útján betöltendő állásokra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állások bármelyikét elnyerni ohajjítják, hogy az 1883. évi I. t. cz. követelményeinek megfelelően felszerelt folyamódványukat hozzám legkésőbb f. hó 21-én délutáni 5 óráig annál bizonyosabban nyújtsák be, minthogy az ezután beérkezett pályázatok, mint elkésették hivatalból visszautasítottatnak.

Csikszeredán, 1901. évi december hó 4-én.
Mikó Bálint, főispán.

Haszonbéri hirdetmény.

Csik-Szentmártonon a néhai Sándor Mihály féle birtok, az 1902. évi január 1-től számított hat egymás után következő évre haszonbérbe adasik.

Bérbevenni szándékozóknak kéretnek ajánlataikat Csikszeredában folyó **évi december 26-ig** (mivel e hó végén elutazom) nálam megtenni.

Csikszereda, 1901. decz. 16-án.

[292] 1-1

Sándor Árpád.

Legszebb, legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándék egy életmagyságu arczkép,

mert örökbecsű és egyszersmind szobadiszű szolgál. Ezen örökös emlék kréta, platin, pastel és olajfestmény kivételten, bármely régi fénykép után készül. A nálam készített arczkép **életű hasonlatosságáért** kezeskedem.

Mint különlegességet ajánlom a most divatban levő fotó-emailből készített **kis arczképeket**, melyek mint nyakékek (broches), nyakláncok, lánczfüggők, amulettek, kézelő és inggombok aranyból és doupla aranyból való foglalásban szállítottatnak 1 frt 50 kr-tól kezdve. Ezekhez mint színes képekhez teljes arczszint kérek. Az arczképeket sérületlen állapotban küldöm vissza.

Árak: 45—50 cmt. nagyság platin 7 frt, pastel 11 frt, olajfestmény 26 frt, legfinomabb 55—60 cmt. teljes hü mellkép platin 8 frt, pastel 13 frt, olajfestmény 30 frt, kréta rajz 3 frttól kezdve.

Nagyválaszték képrámákban.

Számos elismerés rendelkezésekre áll.

Becsés pártfogást kérve teljes tisztelettel

Redlinger I.

arczkép festészeti vállalata, New-York szálloda Brassó. [292] 3-4

ZABOT
előnyös árban, nagyobb és kisebb mennyiségben is veszek. [287] 2-6
Adler József, Csikszereda.

Pályázati hirdetmény.

A gyimes-felsőloki községi elemi iskolánál a II-ik tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalom: 800 korona, — bele értve a faültányt is — 3 szobás lakás udvarral és pinceszével. A kik a róm. kath. egyházi szertartásban járatosok, előnyben részesülnek. Csak okleves tanítók pályázhatnak. Pályázat határideje **december 26.** Kérvények Benke János lelkész iskolaszéki elnöknek küldendő, Gyimes-Felsőlokra (Csikmegye).

Benke János,
iskolaszéki elnök.
[281] 2-2

MELTZER ILLATSZERÉSZETE

NAGY-SZEBEN,
DISZNÓDI-UTCZA. HADTESTPARANCSNOKSÁGI PALOTA. DISZNÓDI-UTCZA.
AJÁNLIJA LEGJOBB MINŐSÉGŰNEK ELISMERT
TOALETT SZAPPANAIT, ILLATSZERÉIT, FÉSŰIT, FOG-, HAJ-, BAJUSZ- és RUHAKÉFÉIT, FOGPORAIT, SZÁJVIZEIT, FOGPÁSZTÁIT, HAJOLAJAIT, HAJKENŐCSEIT
..... **BAJUSZKÖTŐIT, BRILLANTINT,**

HAJSZŰTŐ VASAT, MELEGÍTŐ LÁMPÁIT, HAJSZŰTŐ VASAIT, SZIVACSAIT, PUDEREIT, ARCFESTŐ és FÜSTÖLŐSZERÉIT stb. stb.
MINDENFÉLE MINŐSÉGBEN.

A szétküldés lelkismeretesen és a legnagyobb diskreczió mellett történik. Különösen ajánlható kisebb helyeken lakó uraságoknak, papiházaknak, főldbirtokosoknak stb. stb. stb.

MELTZER GUSZTÁV,

SZAPPAN- ÉS GYERTYAGYÁRA, [226] 8-12
Erzsébet-utca 25. sz. NAGY-SZEBEN. Erzsébet-utca 25. sz.

CSAKIS LEGJOBB DIVATU CZIKKEK.

BITTÓ REZSŐ

ELSŐRENDŰ URIDIVAT, KALAP, CZIPÓK ÉS FEHÉRNEMŰ KÜLÖNLEGESSÉGI ÜZLET KOLOZSVÁR Mátyás király tér 12.

Ajánlja dus választékban raktáron lévő cikkeit u. m.:

Ingek a legjobb francia szabás szerint, **gallérok, kézelők, zsebkendők, lábravalók, harisnyák,** valamint valódi Jäger-féle alsóruhák.

Legdivatosabb **nyakkendők,** mindenemű **keztük, esőernyők, sárczipók, sétabotok, utazó czikkek, kocsitakarók angol plédek,** legfinomabb **szappanok, illat és pipereszerék.**

Belföldi, angol és olasz **kalapok, cilinderek** és legjobb szabásu, kézzel varrott **czipók, elsőrendű budapesti czipésmestertől.**

Vadász, kerékpár és sport czikkek.

Szolid kiszolgálás! Szabott ár, vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Arjegyzők ingyen és bérmentve.

CSAKIS LEGJOBB DIVATU CZIKKEK.

Hauptvogel Ferencz

férfiszabó-üzlete Brassóban
fiók-üzlete Csikszereda, vár-utca 258 szám

Ajánlja dusan felszerelt raktárát bel- és külföldi szövetekből mértékutáni elegáns

URI-RUHA

elkészítésére. Kézzel összeköttetésem által, melyeket szállítóimnál elértem, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy az amugyis már olesó árakat még 15—20% -al leszállítottam, hogy minden versenyt felülmuljak, szállítok:

- 1 zakó-öltöny finom seviot szövetből 40—50 korona.
- 1 zakó-öltöny finom kamgarn szövetből 48—60 korona.
- 1 zakó-öltöny finom angol szövetből 56—68 korona.
- 1 zsakotársalgási öltöny finom kamgarn szövetből 55—70 korona.
- 1 szalon-öltöny finom kamgarn szövetből 65—90 korona.
- 1 Ferencz József kabát öltöny fekete, szürke- és kék, finom angol szövetből 70—90 korona.
- 1 finom téli kabát 35—55 korona.
- 1 finom téli kabát angol szövetből 60—95 korona.
- 1 nadrág finom szövetből 12—18 korona.
- 1 nadrág finom angol szövetből 16—22 korona.

Jótállás kifogástalan kivitelért.

Gyore kiszolgálás. Kiváló tisztelettel. Verseny nélküli árak.

[83] 82—88 **Hauptvogel Ferencz.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy **temetkezési üzletemet** a mai kor igényeinek megfelelően

disztemetkezési intézette

alakítottam át.

Temetkezési intézetemben elvállalok temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

Mindig dus választék

ércz és fa-koporsókban, sarkoszoruk, szemfedelek, párnák és szalagokban.

Nagy koporsók 3 forinttól fölfelé.

Hogy helybeli és vidéki megbízásoknak azonnal eleget tehessek, a ravatalok felállítására, szobák díszítésére, szóval a temetkezésnél előforduló összes munkák elintézésére helybeli lakos SZOPOS DOMOKOS urat vettem fel, ki a gyászoló feleknek éjjel vagy nappal bármikor rendelkezésére áll.

Temetkezési intézetemnél főelvem a jutányos és pontos kiszolgálás.

Diszes gyászkocsit a temetésekhez ingyen szolgálok.

100 darab **gyászjelentést nyomtatva** készen 3 frt 50 kr.
1 „ **szalag felirat, arany vagy fekete betűvel** 1 „ 50 „

A nagyérdemű közönség nagybecsű bizalmát és pártfogását kérve mély tisztelettel

Merza Rezső, disztemetkezési intézete, Csikszereda.

[258] 3-12